

Mahjas Weefis.

Ar pascha wifuschepliga augsta Reizara weleschanu.

28. gada-

gahjums.

Mahjas Weefis isnahk weenreis pa nedetu.

Maksa ar peesubstancanu par pasi:
Ar Peelikumu: par gadu 2 r. 35 L.
bes Peelikuma: par gadu 1 " 60 "
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu 1 " 25 "
bes Peelikuma: par 1/2 gadu " 85 "

Maksa bes peesubstancanas Rigā:
Ar Peelikumu: par gadu 1 r. 75 L.
bes Peelikuma: par gadu 1 " " "
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu " 90 "
bes Peelikuma: par 1/2 gadu " 55 "

Mahjas Weefis teel isbotis sestdeenam
no plst. 10 jahrt.

Maksa par flubinaschanu:
par weenas slejas smalku rasti (Petit)-
rindu, jeb to weetu, lo tahda rinda eenem,
maksa 8 sap.

Redakcija un espedijija Rigā,
Ernst Plates bilschu un gramatu-bru-
latawa un buru-lectuwe pee Pehtera
basnizaa.

Abditato. Ewangeliuma-tizigeem eedshwotajem Rigā. — Eelfahsemes sinas: Riga. No Kemeres. No Renzeneem. Waila. No Bez-Beebalgas. No Rubenes. No Ropascheem. No Butultu muischas. No Kurjemes. Jelgawa. Zibrata. Leepaja. Augsch-Kurjeme. Kuldiga. Bitesfla. Wastawa. — Ubrseemes sinas: Politikas pahrskats. — No muhsu kugeneecem un juhrmalneecem wikwairat der ewehrot seemas mehneschds. — Peelikuma: Krasinsch. Koseesneeks aif miblestibas. Graudi un seedi.

Ewangeliuma-tizigeem eedshwotajem Rigas pilsehta.

Uf muhsu pilsehtas luterisku basnizu waldes usajzinajumu 31. augustā sch. g. sastahjabs komiteja schahdi apalscha parastijuschees ewangelistee wihri, lai tos no muhsu Wischehligala Kunga un Reizara atlantos muhsu leela reformatora Martina Lutera 400 gadu dsimuma deenas swehtkus waretu sagatawot un naudas lasfchanu eesahli preelisch tapar Wisangstali alkautā Lutera kapitala.

Usajzinajuma, lo schi komiteja isflubinajuse Rigas Wabju, Latweeschu un Igaunu awises, schihs pilsehtas ewangelistee eedshwotaji tika usajzinati, lai eesahli to darbu ar sird' un roku weizinat. Lai pascha laiska schi dubulta usdewuma ispidischana tika nodota diwahm apalsch-(sub)-komitejahm, no kurahm apalsch-komiteja preelisch Lutera swehtku sagatawoschanas sawus darbus beiguse, bet apalsch-komiteja preelisch Lutera kapitala tika sawus darbus pa dalat pasrahdejuse.

Tapeh, wispirms tiks pasneegts siojums par pirmā apalsch-komitejas darbibu, kamehr siojums par otra apalsch-komitejas darbibu buhs sagatavans peh, beigtas naudas lasfchanas.

Sagatawojumi preelisch Lutera swehtkeem.

Apalsch-komiteja preelisch Lutera swehtku sagatawoschanas sawus pahrspreedumus sanehmuse swehtku-programā, kas tahda saturā, kahdu wirskomiteja atlahwuse, tiks pasneegta siojumā beigās.

Kad publika daudstahrt weleschanahs rirdeta, lai Lutera swehtku dehl ari weetigeo basnizu noluhli istu weizinati, tad komiteja domajuse, ka tahdi us tam shmejoschees rikhojumi, tad ar tahdeem pee winas grehtos, nebuhtu atradami. Tapeh, wina tos ari usnehmuse sawā programā. Pee tam peeder Lutera jubilejas istahde, swehtku runas no wirsmahjitaja Lütkens un mahjitaja Tiling kungeem, tā ari garigais konzerts, tura slaidrs eenehmums nahl par labu latwistās basnizās buhweschanas kapitalam Tornakalna.

Schinī salarā ari apalsch-komitejai isfajita weleschanahs, lai ewangelistee libdipilioni Lutera swehtkus nemtu par eemeslu, lai muhsu tehwu pilsehtas basnizu jeb wispahrderegahm eestahdehm par weizinaschanu dotu dahwanas*). Schi weleschanahs lai tiltu ewehrota.

Programas ispidischana pa dakai noteek no lahdeem preelisch tam eeluhgtem komitejas lozellkeem, no katra sawā arodā (amatā), pa dakai no patstahwigahm

komitejahm sagatawota, kas preelisch schi noluhla sastahjuschahs. Tā par peemehru mahjitaju komiteja preelisch deewakalposchanas swehtkeem un komiteja preelisch Lutera jubilejas istahdes.

Tas awises (presē) daudstahrt zilatais nodoms, Rigā eestahli Lutera peeminekli, tika ari pahrspreests apalschkomitejā. Lai gan schihs domas tika sijnigi usnemtas, tad tatschu komiteja, statotees us usdewumu, Rigas ewangelistee eedshwotaju intresi greest us Lutera kapitalu, schim brihscham newareja preelisch schi nodoma strahdat, un tapeh, domaja, ka schi nodoma isparischana atstahjama jitam tahlatam usschumam.

Tahlati apalsch-komiteja no sawas puses atrahdija to no ahreenas pee winas eesneegto preelischlikumu, isrihtot leelaku beedrigu saweenojumu preelisch Lutera swehtkeem.

Turpreli weleschanahs, ari ewangelistuss de en a stalaudis sagatawot preelisch sapratigas dalibas nemschanas pee swehtkeem, wehuse pee sreeduma, luhgt diwus komitejas lozellus, lai deenasta kungeem zaur awisehm eewehletu Wabju un Latweeschu swehtku raktus, kas deenasta laudim deretu par swehtku dahwanu.

Ku nahl

Programa

preelisch nahkofschcem Lutera swehtkeem Rigā.

Epreelischigeo swehtki.

No 22. lihds 30. oktobrim:

Lutera-jubilejas-istahde

Welngalwoju nama sohle.

Slaidrs eeahlums no ee-eeschanas naudas ir no istahdes-komitejas nospreests par labu Tornakalna basnizai.

Betortdeenu, 27. oktobri pulstien 7 wal.:

Swehtku runa no wirsmahjitaja Mag. J. Lütkens kunga par Lutera un Lutera swehtkeem

Wohju amatneeku-beedribas sohle.

Slaidrs eeahlums no ee-eeschanas naudas ir no wirsmahjitaja Lütkens Iga nospreests par labu Tornakalna basnizai.

Treshdeenu, 26. oktobri, pulstien 8 walarā:

Latweeschu swehtku runa no wirsmahjitaja Gaehgens Iga par nosihmeschanu preelisch jaunibas audsinaschanas skola un mahja

Latweeschu beedriba.

Preektdeenu, 28. oktobri, plst. 10 preelisch pusd.:

skolu swehtki

wisās atklastās un priwatās, basnizu-, beedribu un pagastu skolās Rigas pilsehtas polizijas un numuru eejirtni, tā ari patrimonial-eejirtni, preelisch ewangeliuma-tizigeem stoloneem.

Swehtki eesahsfees ar dseedaschanu un Deewa luhgschanu, tā ari ar swehtku runu, kas shmejahs us schihs deenas nosihmejumu.

Kā nu eestahschu preelischneecem israhdisees par derigu, tad ari starv skolneecem un skolneechem tiks isbaliti swehtku rakti.

Pulstien 6 walarā:

Liturgijas wakara Deewakalposchana.

Wahziski: Petera- un Jehlaba-basnizās.

Latwiski: Jahnu-, Gertrudes- un Jesus-basnizās.

Paschi swehtki.

Sestdeenu, 29. oktobri.

Wirskomiteja preelisch Lutera swehtkeem ir stipri pahrlcezinata, ka wisi ewangelistee Rigas eedshwotaji buhs weenis prahtis weleschanā, lai peeminas swehtki pee muhsu leela reformatora isdotos zeenigi.

Preelisch tam wajaga wispirms swehtku deenas meeram eestahtees wisds namds, strahdatawās, pahrdotawās (bodes) un weikalu weetas un tā ari us eelahm, tirgus platscheem un zitahm atklastahm weetahm un kugeem strahdashanas trofsum aplust. Tikai tad katra zilweka sirdi war fazeltees ibstas juhmas, lai schi swehtku deena basnizā, skolā un mahjā mums wifecem tiktū par swehtibas deenu.

A. Basnizās swehtki.

No pulstien 8 lihds 9 rihdā swehtku swanischana wisās ewangelistās basnizās.

Pulstien 9 rihdā tiks tā swehtku sweizinajums no raktuscha balkona puhsta Lutera dseesma: „Deems Kungs ir muhsu stipra pils.“ Isparischanu mustlas beedriba „Hūon“ draudsi usnehmuse.

Pulstien 1/2 10 preelisch pusdeenas sapulzesees teesu un pilsehtas un semes aifstahwoju (representantu) lirsneezibas un stolu-kolegiju weetneeku ewangelistee lozellki sawās sapulzes-weetas un dofees tab topā plst. 3/4 10 us Petera- jeb Jehlaba-basnizu.

Pulstien 10 preelisch pusdeenas swehtku Deewakalposchana wisās luteriskās basnizās.

Par Deewakalposchanas kahrtibu tiks basnizās pasneegtas programās.

Deewa kalposchana beidsotees blodas tiks pee basnizās durwim isflitas Lutera kapitalam par labu.

Deewakalposchana notiks:

pulstien 8 rihdā Latwiski: Trihsweentibas-basnizā, pulstien 10 preelisch pusdeenas Wahziski: Petera-, Domes-, Jehlaba-, Gertrudes-, Mahrtinu- un

Trihsweentibas basnizās, Latwiski: Jahnu- un Jesus-basnizās.

*) Kā dšrdam, tad Rigas rahte Lutera swehtku dehl preelisch Tornakalna basnizās buhweschanas kapitala eerahdijute 5000 rublu un preelisch schi pascha noluhla no gchetmrahta Dr. Aug. v. Bulmerinca Iga Heibelberga doti 150 rbl. Reb.

B. Swehtli ahrpus basnizas.

Pullsten 1/29 preefch puss.:

1) Swehtli alts politelnika preefch ewangeliuma-tizigeem studentem.

2) Swehtli alts politelnikas preefch-fkōlā preefch ewangeliuma-tizigeem preefch-fkolneefceem. Luterā swehtli swinejums wišs pilsehtas nabagu namās.

Pullsten 7 wafarā: **Swehtli israhbijums interim-teatri:** prologs, uvertira un swehtli-spehle, dšhwu bšfchu preefchā wefchana (tefhu preefchana, reišstags Wormsā, reformazijas laimels).

Pullsten 8 wafarā: **Bach-beedribas Konzerts Gertrudes basniza.**

Skaidrs cenahums no ee-efchanas naudas no Bach-beedribas nospreefts par labu Lornalaina basnizai.

Pullsten 8 wafarā runa no mahzitaja W. Tiling lunga par tematu: „No brijwibas Luterā sinā un proti no trišiga zilweta personifstas brijwibas basniza, walsti, sabeebribā un familija — „Wahju amatneetu beebribā preefch beebreem un weefceem, no beebreem eemefceem.

Rigā, 12. oktobri 1883. gadā.

Wirkomiteja preefch Luterā swehtkeem, presidents:

- Bezgalais birgermeisters **Eduard Sollandar.**
- W. Anders,** Widsemes statistikas komiteja sekretars.
- Eugen v. Barclay de Tolly,** birgermeisters.
- F. Berg,** realskolas direktors.
- H. v. Bock,** Widsemes landmarschals.
- F. Brunstermann,** Sw. Jahnū-gildes pilsehtas wejalais.
- Aleksander Buchholz,** „Rigasche Zeitungas“ redaktors.
- Robert Bünqner,** Rigas pilsehtas galwa.
- Dr. G. Carlblom,** praktisku ahrstu beedribas presidents.
- C. Deubner,** Wahju walsts gener.-konsuls.
- B. Dibrik,** „Balt. Wehtnescha“ redaktors.
- J. G. Fahrbach,** Ieelahs Gildes wejalais.
- H. Girgensohn,** Widsemes general-superintendentis.
- Eduard Grade,** Rigas birschas komitejas wizepresidents.
- H. Hartmann,** konsistorial-afesors, mahj. Pīnku draufē.
- M. H. Deede,** Sw. Jahnū-gildes pilsehtas wejalais.
- G. Hilde,** konsistorial-afesors, mahj. Gertrudes basn.
- Alfred Hillner,** literaristas-praktistas birgeru sabeebribas direktors.
- Eduard Sollandar,** jaun., Randsegtel-teeftas sekretars.
- J. v. Holt,** wejalais mahzitajs Sehtaba basniza.
- A. Jentsch,** Rigas superintendents.
- A. Jken,** konsistorial-afesors mahj. Reformetā basn.
- Aug. Kaehlbrandt,** adwokatū-beedribas presidents.
- Joh. Kaehlbrandt,** mahj. Wahrt. kasn.
- L. W. Kerfowius,** pilf. galwa weetneefs.
- G. Kieserich,** Baltijas politelnikas direktors.
- A. Kraunhals,** gubernas-fkolu direktors.
- C. Kraunhals,** Wahju Amatn. beedr. presidents.
- Aleksander Kröger,** Ieelahs Gildes wejalais.
- Martin Kruhwin,** anferneetu-amata preefch-neehtas preefchretajs.
- W. Lange,** rahtstungs.
- Mag. J. Lütken,** wejalais mahzitajs sw. Petera basniza.
- Arnold Peterfenn,** „Rigaer Tageblattes“ redaktors.
- Ernst Plates,** „Mahjas Weefa“ redaktors.
- A. v. Richter,** restwojochs landrahts.
- H. Ruch,** „Beitungas für Stadt und Land“ redaktors.
- G. Schweder,** pilsehtas-fkolu direktors.
- H. Sehl,** frejueetu amata wejalais.
- A. v. Sievers,** Widsemes oberhof-teeftas presidents.
- C. F. Schmidt,** sw. Jahnū-gildes wejalais.
- A. Weber,** „Balt.“ redaktors.
- D. Weifs,** sw. Jahnū-gildes wejalais.
- H. Wehrich,** wejalais mahzitajs sw. Jahnū-basniza.
- C. Zander,** Ieelahs Gildes pilf.-wejalais.

Wirksektetara palihjs: **N. Baum,** raftu webejs.

Gefchsemes firas.

Widsemes gubernas profurors, kollegijurahts Mjaffojedows, amata darischanās 17. oktobri ašbrauzis uš Terbatu. Wina amata darischanas pa to laiku uš justizministra nosazijumu ispidihš Widsemes gubernas profurora beedrs, kollegiju sekretars Substis.

Scho treschdeenu palika 366 gadi no tahs eewehrojamašs deenas, tad Mahrtinsch Luters pefita pee Wittenbergas basnizas durwim fawas 95 tehsas, zaur kurahm tas eefahka zihninu pret Tezeta tirgošchanu ar grehtu peedošchanas sħmehm un zitahm katotu basnizas toreisejahm nekahrtibahm un aplamahm mahzibahm. No šcha fōkā eefahlahs leelā kusteschanašs, kuru sauza par reformaziju jeb tizibas flaidroschamu. Tadeht 19. oktobris, tā reformazijas eefahkuma deena, tizis peenemts un swinets par reformazijas swehtkeem. Mahrtina Luterā toreisejs folis eeraugams par toti duhschigū, jo toreis wehl wispahrigi walbija katotu basniza, un reformatori, kas agrat bij mehginajuschi fatrizinat pahwesta un katotu basnizas waru, gandrihs ikreises bij atraduschi nahwi uš uguns fahreta. Luters newareja sinat, waj winam nebuhs tahds patš liktens. Tahdas ruhpes bij atturejuschas zitūs, kas fajehdša katotu basnizas aplamahs mahzibas un leelās nekahrtibas, spert pret tahm solus. Jo Luters toreis nebij weenigais, kas atšina reformazijas wajadsību; bet neweens labprahit negribeja pirmais usstahtees par pretineeku pret pahwestu un katotu basnizu, kuras wara toreis šteepahs pahr wisu ziwilisetu pasauli; neweens nesajuta sewi waja-dšiga spehla, usfahkt milsu zihninu pret wezeem ašspreedumeem, un tadeht wiš kurneja til klusumā. Tē radahs Mahrtinsch Luters, štiprs un patstahwigs gars, kas sajuta sewi spehtu, usfahkt zihninu pret wisu katotu basnizu, un kas nebehdaja par fawu dšhwibu. Winsch pazehla pretestibas karogu pret pahwestu, un nu ari ziti fahka kustetees un apwinu pulzetees. Duhschigaku un selmigaku darbu, tā Mahrtinsch Luters 19. oktobri 1517, neweens zits zilwels naw padarijs. Tadeht šchi deena paliks muhschigi peemina.

(B. W.)

Aplawpījums. Šahds Krona Behrses faimneefs, tā „Mit. Ztgā“ lasams, 11. oktobri no Rigas brauzā mahjā. Ap pullsten 1/210 wafarā winsch notizis Sefku krogā tuwumā, kur tam 1/2 werstū no minetā krogā is mešcha isnahzis kahds tehwinš, prasidams, lai tuhlin isjuhdsot fawu firgu. Saimneefs sinams kawejahs ispidit tahdu wina neteizamū gribu; bet tad blehdis teizis, ka winu noschautschot tā sumi, ja nepaklausischot waj kleeegschot pehz palihdšibas, tad faimneefs isjuhdsis firgu un to nodewis blehdim, pehz kam pehdejais nehmees ismeklet ratus, lihdsipanemdams mehteli, fwahrkus, leetusšchirmi u. z. l. un ašjahdams uš Jelgawas puš.

No Kemeres. Zetortdeenu, 13. oktobri eefwehtija šchejeenes pagasta jaun-usbuhweto fkolas namu. Šrahšchūnais, baltais diwtahschu nams atronahs taisni pagasta widū uš kahda kalnina, leelzeta malā. Scho namu no ahrpufes un eelšchpufes apstatot, jaleezina, ka matriala naw bijis truhkums, bet kemereeschī leelus upurus nesuschī, lihds atkal preefch pahri gadeem nodeguschas fkolas weetā jaunū wareja uzelt. Uš šchi nama eefwehtischānu bij atrahzis deesgan

prahws lauschu pulks. Šweles mahzitajs, firmais Woffe tehws, namu eefwehtija fawai runai par pabalstu nemdams maso Zaku, kuresch bija uslahpis fōkā, zeredams Jesu rebsfet, tad nodseedaja uš balsim „Nahlat, lai mehš Deewu godam.“

Pehz tam runaja šchejeenes weetigais fkolotajs wispahrigi par fkolu usplautschānu, peeminedams tos walbineekus, kuri fkolu usplautschanas sinā ir ruhpejuschees. Ušsauza daudš laimes Aleksanderam III., uš to nodseedaja „Swehti Deews, šchis semes tehwu.“ Ar to pirmā swehtu pufe beidsahs. Pehz tam kemeres pagasta preefchneeki bija isrihlojuschi „weefigu wafarū“ pagasta brijwās telpās. Kaut gan pee eefwehtischanas bij prahws lauschu fskaitlis, tad tomehr pee weefiga wafara maj nehma dalibu, tā ka pehz dširdeju runajam, ka cenahkums nespehjis isdewumu segt. Saimnezibas sinā bija šchis wafars fskopi apgahdats.

Kalninsch.

No Menzeneem. Šchē il katru gadu mehdi noturet gada-tirgu, tā ka daudš reis, kad jauts laiks, eeronahs ari leels lauschu pulks. Tā ari schogad 3. oktobri šchē notureja gada-tirgu. Lihds ar prahwo lauschu pulku bija ari eeraduschees kahdi tehwinī, kuri til ismanigi prata dascham labam is feschas iswilt grubti nopelnito grafi. Wiswairaf scho nedarbi tikuschī pamaniti Menzeneem mušchas krodšina, kaut gan neweenam naw isdewees manigos wihretus peefert. Deschu rewideschana, tā dšird, notikusī arween zaur kahda bara faspeschanos, tā tad redsams, ka naw wis weens jeb diwi, bet labš pulzinsch, kas scho lomu spehle.

Kalninsch.

Rujenes semkopibas beedriba nospreeduse, ka Rujenes meestā buhtu ja-eerihko moderneeziba, kur aplahrtejee semkopji waretu pahdot pahrpaleekoscho peemu. No weenas pufes ašrahdija uš to, ka wehl ne-efot laiks, kertees pee tahdas eestahdes eerihkoschanas, jo lopi un kopkopiba wehl stahwot uš toti sema stahwolka, tā ka loti mas atleekot peemu to pahrdot; wispirms wajaga gahdat par labatu lopu fugu un par pareisaku lopkopību. No otras pufes turpretim usrahdija, efot gan teefa, ka tagad gandrihs wisu peemu isleetajot faimneezibā, bet tas noteekot tadeht, ka ne-efot sinamas weetas, kurp newest pat masako pahrpalikumu; bet ja buhschot tahda weeta, tad latrs ari dšihschotees, wairaf ablizinat un labati kopt lopus; tā tad ari jēzerot, ka atlikums jo drihs eeschot wairumā. Beedriba peekrita pehdejahm domahm un nospreeeda, usazinat derigu wihru, lai Rujenes eerihlotu moderneezību.

Waska. Jaunais draudsešfkolotaju seminara direktors, mahzitajs Hakmanis, 10. oktobri eewests fawā jaunajā weetā.

No Bez-Beebalgas. Zil labi ap firbi šelneelam, atskatotees atpakal uš garo, grubto zeta gabalu, kas patlaban nostahgats. Zil labi ap firbi šrahdneekam pehz grubtas, karstas deenas, spirdsinoschā wafara dšejumūd apluhklot padaritos darbus. Zil labi wīnam ap firbi, ja war teift: „Ne-efnu wēlti šrahdajis, darbs ir labi schlihbrees, kreetnās felmes panahktas.“ Zil labi nama-tehwan ap firbi, rudenī usstatot wahrpainahs kopinas, fawu wafaras sweedru anglus. Šred pluhst aš patezibas pret šchehligo beebē Tehwu, kas wisam lizis labi isdotees, kas waiga sweedrus bagatigi swehtijis. Patei-

zibas juhtas atdara luhpas, un nama-tehws libds ar faimi dseed tam kungam pateizibas un flawas dseefmas, — swehti plauschanas swehtkus.

Tahdus plauschanas swehtkus swehtihš schara gada 10. nowembri Bez-Peebalpas firmas skolas-tehws Rathminders. Schini deenā wünsch atflatišees atpakal uf 60 gadu garu, karstu darba laiku. Ta kunga druwa strahdajot, darba grehtumi un ilgais muhschš wina waigu un matuš ir balinajuschī. — Zit gan nebuhš to, pee kuru prahta apgaismoschanas un firšs isglibtoschanas wünsch sawā reti ilgā darba laikā pubhejees; zit nebuhš to, kuruš wünsch pee mihto ašgahjušcho sahrkeem ar firšnigeem wahrdeem meerinajis un stipri-najis; zit nebuhš to, kuruš wünsch Deewa tihrumā uf muhschigo dusu eeswehtijis?

Attihstibas sinā Bez-Peebalgas draudse gan buhš weena no pirmahm wišā Latwijā; to leezina ehraiš draudšes skolas nams ar leelo skolneeku skaitli, staltas un audsekeem pilnas walstšskolas, zentigā labdarischanas beedriba; to leezina ari glihti apkoptee semkopju lauti un kauschu stahwollis materialistā sinā. Bet tā bij tad, kad Rathminder kgs preeksch 60 gadeem knapā tola ehzinā ussahka sawu skolotaja darbu? — Sinams gan, ka Rathminder kgs naw tas weenigais, tam par wišeem scheem panahktumeem japa-teizahš; ari daudš zitu wihrū ir strahdajuschī pee kopigā darba, un laikā gars ir darijis sawu datu. Domehr ja-attihst, ka Bez-Peebalgas draudšes-skola ir alasch bijuši ta ašš, ap kuru draudšes garigā buhschana greeschahš; draudšes-skola ir alasch bijuši ta weeta, no kuras attihstibas stari isplatijuschees pahr draudsi, — un schee ir Rathminder kga nopelni.

Swehti tad, firmas nama-tehws, preezigi un laimigi sawus retos plauschanas swehtkus. Deews lai tew dod meerigu un saldu muhscha wakarū; Deews lai dod, ka Tew buhtu ihsti labi ap firbi.

To Tew wehle sawā un daudš zitu wahrda Lawš fenakais Audseknis.

Ro Rubenes Bekim. Zeen. „Mahjas Weesja“ redakzija teel laipni luhgta, tam sinojumam no Krimuldas Nr. 40, wehl klast usneemt schahdu sinu: 20. septembri dabujam to breesmu wehsti, ka schejeenes Kalahz mahjas fainneekš J. Burschis esot uf Rigas zetu nosists. Bet to neweens wehl pilnigi netizeja. 21. septembri no rihta pehz dabutas sinas aisteidsahš fainneeze ar nosista brahli uf dšredetu breesmu weetu. — Gaida pateefas sinas, bet wiswairal gaida nelaimigā wezā mahte un trihs behrini. — Beenahza treschdeenas wakarš, atnahk zetortdeenas rihts, azis isjihst skatotees, nesagaida, pee tam zerot, ka buhš bijuši nepateefa sinā; bet tā pret wakarū eeranga lehnām turwojotees lihka ratus. At, sahpu kledseens, kas atstān no wezās mahtes un nabaga behrineem. Beebrauz klast, al, waimanas, kuras aprakst nespehu. Nelaimigā weza, firma mahte kriht uf sawa dehla, feewa uf sawa wihra un behrni uf sawa tehwa lihki, skuhpstidami aukstahš rotas un luhpas. Saine redsedama sawu preekschneeku tahdu mahja pahrahtot, raud un waimanā, wiš peld weenas asarās. At, ne-aišmirstams brihdis! Behru deena bij nolikta uf 25. septembri, un par pawaditaju eeluhgts zeen. Breeschu pagasta skolotajš J. Hollandera kungs.

Wünsch runaja is noslumuschas firšs un eerunaja noslumuschas firšis; ne tā la daschi lihku pawaditaji mehds, noslumuschas ar sawahm runahm raudinat, bet bij ihsti pee firšs ejoschi, ka dseedinama eta fatreektās firšis. — Us kapeem bija fanahzīs leels kauschu pulks, gribedami wina wehl waigā redset. Weetiga mahzitaja nebija mahja. Pee apglabaschanas bij zeen. draudšes skolmeisters Osolin kgs un tureja firšnigu runu, norahdidams, zil driht katram war gals peenahkt. Beidsot issaku firšnigu pateizibu wišeem, kuri pee muhsu mihtota lihka atrašchanas un paglabaschanas ir dalibu nehmušchi, bet it sewischki J. Hollander kungam.

Wezās mahtes, atraitnes un bahrinu wahrda Rahds behrineekš.

Zehsu aprinka karaklausibas komisija rekruschus nems schahdšs terminšs: 2. kantonam 2. nowembri, 3. kantonam 7. nowembri, 4. kantonam 10. nowembri, 1. kantonam 14. nowembri (pee pehdejahš ari peeder Zehsu pilsehta).

Ro Kopascheem. Birndeen, 10. oktobri no mums uf Rigu aiseedams, atwadajahš muhsu lihdschiginigais pagasta skrihwers, G. Brange kgs, kusch 24 gadus schim pagastam par labu ar usjihribu ir kalpojis. Ari Augustā Balbiba, wina publinus atsihdama, ta kruhtis diweem medaleem puschkojuse. Minetā deenā pag. amata wihrū un draugu pulzinsch tam tā peeminas un pateizibas sihmi pašneedsa kahdas dahwanas. Wehlam daudš laimes jaunā weeta! (B. W.)

Par Bukultu muischā atnemto mozamo rihtu A. v. Grünwaldta kungs, minetās muischas ihpaschneekš, pašneedš schahdas sinas: Bukultu muischā, fenal Gaujas muischas pūsmuischā, tilai no 1872. g. patstahwiga ritermuischā; wina ari naw ne sawas pagastteefas, ne pagastpolizijas, jo pagastš saweenotš ar Gaujas pagastu. Bukultu muischā nepilnās 11 werštes no Rigas un 600—700 solus no schosejas, un tur pilsehtas turumā atrodoschees krogi un trakteeri ir sirgu sagu un zitu naseedsneeku flehpjamas weetas un darba lauks. Tilihdš nu Bukultšs noher kahdu naseedsneeku, wina nowed muischā un nu zelahš grehtums wina usluhot. Pagasta polizija, kurai pehz likuma wünsch janowed uf Rigu, 12 werštes no muischas. Tā ka muischā bej laukkopibas, winā ari toti mafs gahjeju pulks un maf ehlu; zeetuma ari naw — un tā tad ari pateesibā notizis, ka nakti fakerti un atwesti naseedsneeki uf kahdahm stundahm, un proti uf tik ilgu laiku ween, kamehr atnahk wajadsigeer zilweki, kas tos pawada uf Rigu, tika eeslehgti kluzi, kas no muischā laikeem jaw atronahš Bukultšs. Kluzi atronahš 7 kahju zaurumi; bet kad wünsch taisits un kas wina isgudrotajš, tas naw isdabunams; jo 1841. gadā toreisejais muischas pahrwaldneekš, kas wehl tagad dšihws, wina tur jaw atradis tā wezu wezo rihtu. Bet nekad naw kuhdsjats par wina leetoschānu un tagadejais muischas ihpaschneekš, kas pats nedsihwo sawā muischā, deemschehl tilai tad dabuja sinat, ka tahds rihts tur ir, kad jaw bij apkhlats. Pehdejšs 2 gaddš kluzis leetotš trihs reises:

nakti uf 26. septembri 1882, kad eesuhstija kahdu wihrū, kuru eestatija par fleplawibas wainigu;

nakti uf 25. martu 1883, pee trim sirgu sagteem, un nakti uf 10. maju pee weena sirgu sagta —

un wišus schoš naseedsneekus eeweda schar-darmi, kas tos ari uf maf stundahm eeslehdša kluzi, lihds tos noweda Rigas zeetumā.

Kursemes gubernes karaklausibas komisija issino, ka jaun-eesauktee kareivi schogad, pehz galigas peenemšchanas, warehš tikt atlaisti mahjās, bet ka wineem 18. nowembri 1883 bej atrauschanahš ja-eeronahš pee weetigeem kara aprinka preekschneekem, lai tiktū isdaliti pa peenahzigeem pulkeem, un proti: teem, kas peenenti Jelgawas un Bauskas aprinkšs, japeeteizahš Jelgawā; teem, kas Tukumā un Talsu aprinkšs, — Tukumā; teem, kas Ruldigas un Wentspils aprinkšs, — Ruldigā; teem, kas Misputes un Grobinas aprinkšs, — Misputē, un teem, kas Jaunjelgawas un Jukstes aprinkšs, — Jukstata.

Kursemes uguns-apidroschinaschanas beedriba sewischkā peelikumā pee Kursemes gub. awises issino, ka 1882./83. gadā 211 ugunsgrēhšs atlihdšsinānu summu wina bijis ja-ismakšā 130,822 rbt. 63 kop.

Jelgawā, ka eesch „Mit. Zeitungas“ lašams, Lutera swehtki tiks swineti schahdā kahribā: Peektdeen 28. oktobri, ka swehtku preekschwakarā, Trihsweenibas un Annas basnizās — liturgiska deewkalposchana. Jhstajā swehtku deena sahlfesē ar swehtku swanischānu; plst. 9 wišas skolas buhš sewischkš swinejums, pee tam pilsehtas elementarškolās behrneem isdalihs Lutera grammatinas. No plst. 11 lihds 1 wišas ewangelistās basnizās — swehtku deewkalposchana, kuru atklahš ar Lutera dseefmu „Deews kungs ir muhsu stipra pils, pawaditu basunehm. Us deewkalposchānu pilsehtas rahte, amati, labpraht. ugunsdsehejei un Latweeschu beedriba ees swehtku gahjeenā. Pehz deewkalposchanas no raktuscha torna puhtihš kahdu basnizās dseefmu. Pehz pūsheenas Trihsweenibas basnizā wiesškolotajš Diederichs turehš preekschlasijumu. Pehz preekschlasijuma buhš musikaliskš uswedums, kas beigfees, ar Lutera dseefmu. Illumināschānu atrada par nederigu.

Ro Bihrawas (Kursemē). Nakti starp 18. un 21. septembri Bihrawas basniza no sagteem tikuse apmelleta, kuri zaur drehklambara durwu uslauschānu basnizā eetikuschī, tur nabagu un basnizās lahdi uslaususchī un atrodoschos naidu panehmušchi lihds. Muhsu wezais Deewa nams to gan wehl sawā muhschā nebija peedsihwojis un ari warbuht nedomaja, tik turu starp dšihwojamahm ehlahm atrašdamees un nakti no muischas waktneeka apfargats, to peedsihwot. — Tai pašchā pagastā un ari tai laikā trijās mahjās klehtis uslaustas. (Lat.)

Leepaja. Mofchehlojama nelaine notituse swehtdeeu starp pulksten 1 un 2 Durbes esarā. Diwi jaunās meitas 17 gadu wezunā, pawaditas no weenas brahta, 27 gadus weza, no basnizās brauzā mahjā. Buraš bij uswiktas, bet eelam to eespehja nolait, laiwa jaw bij apswesta apkahrt. Diwi personas noslihka, kamehr jaunā wihra mahfai isdewahš peekertees pee laimas malas. Pehz daschahm stundahm leelu moku wina tilai wakarā tika isglahtā no muischas kalpeem. Lihkus atrada tilai otrdeenas wakarā.

No Kandawas pufes newaram nekahdas preezigas finas par fchi gada plauju pasneegt. Bahrleezigais leetus apflahdeja ari pee mums fcho wafar' feenu, abholinu un wifu labibu. Rudsi un kweefchi bij weetu weetahm ta fakritufchi weldre, ka sahle, abholinsch un jauni rudsi bij zauri ifaugufchi. Tamdeht graudi weegli un kutot nahf maf abra. Meechi bij wairaf wifseem panihufchi. It agri fehtee diwkanfchi bij daudsmas labaki, bet no feschkanfcheem nebuhs dascham ue fehklas. Aulas bij it warenas no auguma, bet tahm masa rafma. Sirni weetahm seedeja, kamehr gabja ar iflapti eefcha. Lini bij flaiti augufchi. Kartupeti lejas weetäs un stipra mahla leeliskam truhd; wairaf neta pufe dascham jadob zuhlaim. Seemas fehja naw wis til fmufti sala un kupla, ka ziteem rudeneem; weetahm no tahrpeem stipri ifzirfta, weetahm atkal no pahreelu leela flapjuma tahda panihufi. — Par tumfchajahm un garajahm naktim ari firgu fagti rauj fo nagi nef. Ta nosaga weena nakti Mitterfchaftef pagasta fainneekem feschus firgus ar dascheem rateem un eejuhgumu. Daschus firgus ar rateem bij dabufufchi Leifchds, ne tabt no Schagares. Zita reifa nosaga Semites Kafatu fainneekam 3 firgus; to weenu dabuja Kuldigä. Tam pascham fainneekam preefch 4 gadeem 3 firgus nosaga, no kureem til weenu atdabuja. Buhtu gan jawehlahs, ka augsta waldbiba ufiftu leelatu fodu firgu fagleem.

(L. A.)

Augfch-Kurfeme, ftarp Jaunjelgawu un Zehlabmeestu fchini laika deemschehl beefchi ween notufufchi nepatiftami atgadijumi. Ne reti dftredam no eelaufchanahm gan dftihwojamäs ehkäs, gan bodäs, gan ftalkäs. Ari muhfu lumelini newar gamibäs drofchi buht. — Nefen tapa Talfinas nowada, P. frogä no laiwneekem iffagts dfehreens, wairaf rubtu wehrtiba. Sagti, pee til daudf dfehreena peeftuwufchi, bij ta peeftuhufchees, ka nebij fpehufufchi wairf projam braukt, bet palufufchi pee Daugawas krafta gulot. Ta tab rihta tapa ahtri ufeeti un fanemti zeet. — Stabes muifchas S. frogä laidarä eegahufufchi fagti (zil finams tftchigami) un no fagufufchi tftchetras aitas un daschas wiftas. Kad mineto lopu ihpafchneeks trofni ifdfirdis, gahjis abra, tapis wairaf fchahweeneem baidits, bet turktaht ari diwus lopinus palaidufufchi wata. — Wikfteres L. frogä bode atkal 11. feptemberi zaur atflehgas atmuhfcham eegahufufchi naktis zeemini un iflafufufchees preefch fewis daschadas prezes, wairaf ka trihs finti rubtu wehrtiba. Vehdas tapa dftihtas uf Zehlabmeestu. Vehz ne-ilga laika laimejabs ari zaur Zehlabmeesta polizijas ufzibtibu kahdu treschu datu no fagtäs mantas atraft. Sahdfibas dalibneeki apzeetinati. — S. . . . ftes m. pag. St. mahju fainneeks 23. feptemberi no pilfehntas mahjä pahrbraufdams, iflahpis no rateem un eekritis fawas fehtas-platfcha dihti, kur nofthjis. Ka weh-laf ifflaidrojabs, tab bijis ar fihwo par daudf eedraudfjees. Kaut jel alkohola zeenitaji fcho eewehrotu!

(Ar.)

Kuldiga. Weetigais „Anzeigers“ fino 15. oktobri: Uf fchejeenes Schiddu, tirgotaju M., pagahufufchä nedeta, no Wentfpils brauzot atpakaf uf Kuldigu, Jauna frogä turwumä diwi reifes tika fchauts, bet neweens fchahweens nekhebra. Kutfcheeris firgus bij peeturejis, peeftiprinat weenejus grofchus, kas

bijufchi atraifufufchees, un pa tam kahds wihrs uf balta firga peejahjis itiu turwu un tad fchahwis. Sihkatas finas lihds fchim wehl naw ifdabutas.

Uf Leel-Behrfes, Dobeles aprinki. Leelais „Lambertu gada tirgus“ Leel-Behrfe tapa fchogad noturetäs pirmden, 19. feptemberi. Tirgus bij daudf plafchaks un difchenaks ka pehrn. Faulais laiks femtopjus un tirgotajus aizinat aizinaja, un ari kahds aplahrt zelodams flunftneeks eepreezinaja tirdfneekus ar fawu wingrofchanas ifrahdfchanu. Preefch pahrdofchanas bij wifwairaf leel-loyi un aitas un daschi ziti fihkumi fawefiti, tad wehl dreimanu, podneeku un klempneru ifstrahdajumi, un ari, protams, kas ne uf weena tirgus netruhft: baltmaifes, alus un fihwä bodes. — Tirgotajam andele fchini reifa ihfti labi neweizabs. Pahrdeweji, kas bij fo uf tirgu wedufufchi, turejabs pee paraftham augftahm zenahm; bet pirzeji tahs fchogad negribeja dot. Ta tad dascham labam bij faws turp weftais lopinsch jawed atpakaf un jataupa lihds nahfufcham tirgum. — Reibulis, kurfch neweena gada tirgü nedrihft truhft, ari bij fchogad fchini dascham galwä stipri eefitees un brafchu weetu tani atradis. — Ari dftredajahm daschu labu fchehlojamees, ka kabata palufufi labi weeglaka, un mazinsch ar naudu if kabatas iffudis. Ta ir atkal fawa libele, kas dascham tirgü ufbruhft! Preezigs un jautrs uf tirgu fteidsahs un brauz, bet flumigs un behdu pilns, daschs tahda wihfe fawu fuhri, geubti pelnito grafiti faudejis, fawä mahjä atpakaf nahf. Te nu bij tirgus preeki! — Baj nu gan neubtu laiks, kur buhtu wairaf wehribas jagreesch uf tam, ka tahdi „kabatu waroni“ newaretu malam turwotees? Zerü, kad ifweens tani fina uf tam labaki luhlotu un fawu naudas mafu drofchaki ufglabatu, tad gan tahdi „kabatu waroni“ newarehs fawus bagatos medijumus til weegli mantot, bet drihf paschi fawäs zilpäs nahfs.

(L. A.)

Witebfka. Tureenes Daugawas plofta tiltä 2. oktobri ap pulftien 1 pusdeena ifzehlahs leelas breefmas, kuras zaur to tapa jo leelakas, ka bij fwehtdeena, kur eefchana un braufafchana pa tiltu bij jo dftihwa. Diltf nejauufchi dalijabs peezi datäs, no kurahm trihs ar firgeem un laudim pa ftreami laidahs lejä. Daschi rati un firgi, tiltam dalotees, taifni eekrita uhdeni, ka ari daschi wefumi. Baj un zil kauschu aifgabjis bojä, tas wehl naw ifdabuts. Laimie til ta, ka nelaimie notifa deenas laika. Palihdfiba ari bij ahtri flahf. Tiltä dafas aptureja un peegeefta mala, ta ka uf winahm atrodofchees laudis iftika titai ar bailehm ween. Bet breefmas bij leelas, eewehrojot leelos ftabus leipufe pee dfeftszeka tiltä, kurp tiltä dafas tiltu dftihtas wirfu.

Mafkawa. Koponu palaktaititaji tilufchi waren pahrdrofchi. Tas redfams no tam, ka polizijai fchinis deenas peeftuhtits Mafkawas pilfehntas kreditbeedribas obligazijas kupons, kas paraktits ar Durakowa, ka pilfehntas waldes lozeka wahrdü. Darbs loti labs. Uf weenas pufes rakfts Kreewu, uf otras Franzufchu waloda, ar numuru, 200,018. Kupona terminfch ir 1. marts 1887 un leelums 12 rbl. 50 kop.

Uf Pensas fino par fchahdu breefmigu notikummu: Tureenes aprinkteefas preefchä pee atbildibas tika faukta jauna feewa, kura wehl

nebij pilnds gaddf; wina bij nonahwejufe fawu wihru, fo katrs pafinis par meerigu, godigu un labu zilweku, kamehr turpretim jauna feewa, eefam wehl bij apprezeta, bij padewufehs negodigai dftihwei. Ge-eedama teefas sahle, wina katram laipni ufmaidija, ne buht ne-ifrahdidama, ka noschelloja paftrahdato darbu. Sawu wihru tadeht bij nonahwejufe, ka tas winai ne-attahwa, turpinat negodigo, palaidnigo dftihwi ari tad, kur bij ftahufehs laulibas kahrtä. Neif wina teizabs weft kahrtiba wihra krekla muguru; wihrs, neko kauna nedomadams, to ari attahwa, bet feewa ap kaku tam apmeta zilpu, to fawilfdama til zeefchi, ka nabaga wihrs tuhlin nokrita gar femi. Vehz tam wina pakehra zirwi, ar to tam eefidama pa galwu; bet kad ari tad wehl nemira, tad afinaino weetu apbahrtija kwehlofcheem pelneem. Nabaga mozitais finams, geubti zeefdams, tad nu ari ifdfifa. Teefa winu no teefaja uf dftihwi Sibirija. „Efmu jums loti pateiziga“, wina atteiza, pafmeedamahs.

Uhrfemes finas.

Politikas pahrfats. Sawä politikas pahrfkata wifpirms peeminesim farunu ftarp Bahzijas un pahwesta waldbahm. Saruma ftarp Bahzu waldbibu un pahwestu, fihmejotees uf jaunu biflapu ezeftcham tanis weetas, kur wezee atftahdinati zaur teefas fpreedumu no amata, gan wehl naw nowedufe pee kahda eewehrojama panahkuma, tomehr daschas awifes jaw fino, ka netruhftot wairf fihmju, pehz kurahm ftihdas beigschanahs buhfhot drihsumä gaidama. Tahdas zeribas, ka finams, ari agraf jaw tika ifpauftas, bet lihds fchim naw peeftidijufchahs un tadeht ari tagad newar wis finat, ka ar fcho leetu galu galäs ifjuks.

No Bahzijas pahreefim uf Franzija. Franzijas tautasweeeneeku fapulze tagad fafaukta uf ahrfahrtigu ihpafchu fehdejumu un ahrleetu ministris dewis pahrfkatu par notikumem Tonkina, fo ihpafchä finojumä eefam peemineufufchi, tapehz laftajus luhdfam, lai tur palafahs.

Auftrijas pawalftju landtagi tagad begufufchi fawus fehdejumus, kurdäs teem ihpafchi bij ja-afpreefch preefchlikumi par wehlefchanas kahrtibas pahrlabojumu. Schee fpreedumi un tamlihds winu panahkumi, proti minete preefchlikumi, ifdewufchees til raibi, ka no weenadibas wifä walfti newar buht ne runas, ja tee wifä dabutu apftiprinajumu un nahltu likuma fpehka. To eewehrojot ministru preefchneeks efot nodomajis ufneemtees widutaja amatu un to ifdarot panahft, ka landtagu wehlefchanas kahrtiba lihdfinatos un kahrtibai, kas nolikta preefch walftifapulzes lozektu ifwehlefchanas. Baj fchis mehginajums ifdofees, par to ari wehl janogaida finas.

Franzija. Par Franzijas ftihdu ar Wimu, Tonkinas jautajumä, Franzufchu waldbiba nefen iffludinaja ta faukto dfefteno grahmatu, proti diplomatifto faraktifchanos ftarp Franzufchu un Kineefchu waldbahm fchal leeta. Uf fchahs grahmataf un ahrleetu ministra Schalmel-Lafura ifflaidrojumeem ifrahdfjabs, ka Kineefchu waldbiba pahraf nepretojotees Franzijas pagehrejumeem Tonkina un ka tadeht pafthaw laba zeriba uf ftihda iffchufcham bes kara. Bet nu Kineefchu fuhfnis markihfs Zengs Anglu awife „Standard“

izis nodrukāt savu pehbigu rakstu pēe Fran-
zūschu waldbibas schai leetā, kas rakstis 3.
(15.) oktobri. Schai rakstā markihšs Zengs
pasino Franzūschu waldbibai, ka šina newa-
rot peenemt Franzijas pehbigos preekschiku-
mus un ari nemas newarot par teem tur-
pinat kahdas farunas. Wina nebuschot
zitadi salihgt ar Franziju, ka kad pahwal-
diba pahr wisu Sarlano upi Tonkinā tiftu
atdota šinai. Wišas Anglu awiſes, ka ša-
protams, ſteiguschahs nodrukāt markisa Zenga
rakstu un uſbrukt Franzūschu polititai Ton-
kinā, jo Angteem Franzūschu waldbibas nodi-
binaschana Aſij-Indijā nebuht nepatihl un
wini tadeht labpraht melle fabaidet Fran-
zūschus, lai tee atturetōs no pahraſ abtras
iſplatiſchanahs. Laitam markihšs Zengs ari
uſ Anglu waldbibas padomu laidis mineto
rakstu Franzūschu waldbibai, jo Anglu wal-
diba zere, ka Franzija ne-eedroſchinafees ta-
gad eefahht karu pret šinu, tadeht ka ſchim
brihſcham paſchā Ēiropā pehz ne-ilga laika
war iſzeltēes leeli jukumi. Franzijas karſch
pret šinu naw pabeidsams pahri mehneſchōs
waj ari puſgadā, un Franzijai wina deht
buhtu jaſubhta uſ tabto auſtrumū ſtipri kara
pulkī, zaur to Franzūschu kara ſpehšs Ēi-
ropā paliktu wahjaks un tas waretu atneſt
nelabus auguſ, ja pa tam iſzeltahs karſch
ſtarp Franziju un Wahziju. Waretu ari
buht, ka Biſmarks it ihpaſchi tad ſteigtoſ
eefahht karu pret Franziju, kad pehdejai buhtu
iſzehluſchahs kildas ar šinu. Parifeſ ra-
dikalu lapas, kas beechi mehds iſtūretees
nepratiotiſki, aiſ eenaida pret tagadejo mi-
niſteriju, ſchai leetā palihds Anglu awiſehm.
Radikalu partija neſen bij apnehmūſehs,
eefneegt miniſterijai peepraſijumu Tonkinas
jautajumā; bet lai miniſterijai nahktōs gruh-
tali aiſſtahwet ſawu politiku, radikalu wa-
doni, kas leekahs ſaſinajuſchees ar šinee-
ſchu ſubtni, nogaidija markisa Zenga augſch-
minetā rakſta iſſludinajumu. Kā apſpree-
ſchana par radikalu peepraſijumu deputatu
namā beigūſehs, wehl naw ſinots.

Turzija. Muhtars paſcha, kas Berlinē gan
ne-efot warejis panahht ſabeedribas noſlehg-
ſchamu ſtarp Turziju un Wahziju, tomehr
weenā ſinā panahzis ſawu mehreſi. Proti
Bruhſchu waldbiba aikal dewuſe daudſ Bruh-
ſchu wirſneekēem atkauju eeſtahtēes Turzijas
kara deenahstā, beſ ka tee paſaudetu ſawas
weetas Bruhſchu armijā.

Senalais leelweſiſs Midhats paſcha, kas
kopā ar ziteem Turku augſtmaneem par da-
libu pee ſultana Abdul Wiſa nogalinajuma
bij noſubtitis uſ Taiſas pilſehtianu, netahſt no
Meſas (Arabijā), tagad no ſultana dabujis
atkauju, apmeſtees uſ dſihwi paſchā Meſas
pilſehtā. Schis atweeglinajums teel eerau-
dſit par pirmo ſoli preeksch Midhata pilniga
apſchēlojuma.

Šina. Telegrafa eeweſchana šinā par
leelu ſchēhſli bij šineeſchu rakſtiba. Proti
šineeſcheem naw wiſ buhtu ſihmeſ, bet ir
weſelu wahrdu ſihmeſ. Tā tad wineem til
daudſ rakſtu ſihmju, ziſ wahrdu walodā.
Saprotams, ka eemahzitees wiſas ſchihš rakſtu
ſihmeſ koti gruhiti. Bet ja telegrafa amata
wibri, kas pa leelakai dafai ahrſemneeki, ari
buhtu iſmahzijuſchees šineeſchu walodu un
wini 6000 rakſtu ſihmeſ, tomehr telegrafe-
ſchana šineeſchu walodā nebuhtu bijuſe ee-
ſpehjama, tadeht ka telegrafa rakſtu buhſchana
dibinajahs uſ rakſtiſchamu ar burteem. Ēeweſt

telegrafa rakſtiſchana šineeſchu wahrdu ſih-
meſ, buhtu miſu darbs, kuru neweens ee-
rehdnis ne-uſnehmahs. Tadeht preeksch pir-
meem telegrafeem šinā eeweda telegrafeſchamu
newis šineeſchu, bet Anglu waj Franzūschu
walodā. Ēetaiſija telegrafa ſtanzijs tuhlin
kantorus, kas pahrtulkoja šineeſchu walodā
rakſtitas telegrammas Anglu waj Franzūschu
walodā, tad pahrtulkojums tika aiſtelegrafeſts,
un nonahſchanas weetā aikal pahrtullots
atpakat šineeſchu walodā. Saprotams, ka
tahda buhſchana apgruhitinaja un kawēja te-
legrafa ſelmigu ſtrahdaſchamu. Tagad nu
ſino, ka iſdomats labahs lihdselkiſ. Proti,
uſtaſiti no ſoka maſi kluziſchi, kureem apalſchā
iſgreēſts šineeſchu wahrds, un augſchā ſkai-
liſ. Katram šineeſchu wahrdam ſawš ſkai-
liſ. Tā ka ſkaiſtu telegrafeſchana jaw paſtahw,
tad weegli aiſtelegrafeſt ſkaiſtus. Nonahſ-
ſchanas weetā kluziſchi teel ſalikti kopā pehz
aiſtelegrafeſteem ſkaiſteem, un tuhliſt war
drukāt telegrammu. Pehz ſchahs kahribas
eeweſchanas eſot paredſams, ka telegrafa
buhſchana šinā ahtri un ſtipri pazelſeēſ.

Mechika. Mechikā un Widuſ-Amerikā we-
zds laiſds, wehl pirms Ēiropēſchu atnahſ-
ſchanas uſ Ameriku, paſtahweja weza kultura,
kas daſchā ſinā lihdsinajahs wezai Ēgiptee-
ſchu un Indēēſchu kulturai. Schi weenadiba
parahdahs it ihpaſchi daſchōs leelds buhwes
darbōs, kas minetās ſemēs wezds laiſds pa-
ſtrahdati un kuru atleekas wehl tagad naw
iſſudūſchahs. Tā ka Mechika un Widuſ-
Amerika wehl naw no Ēiropēſcheem un wez-
laiſu pehtitajeem til pilnigi apzetōtas un iſ-
mekletas, ka Ēgipte un Indija, tad wiſas
wezlaiſu atleekas winās wehl naw uſeetas,
un laiſu no laika ſino jaumu atklahjumu.
Kahdu laiſu atpakat Sonoras prowinge
(Mechikā), 4 Spanēēſchu juhdſes uſ rihta
puſi no Magdaleenas, dſilā meſchā eſot uſ-
gahjuſchi leelu, no atmineem buhwetu pira-
mibi, kuras pamats mehrojot 4350 pehdas
(1¼ werſtiſ) apmehrā un kuras augſtums
eſot 750 pehdas. No pamata lihds augſch-
galam wedot daſchadōs lihktumdōs plats zelſch,
pa kuru warot pat braukt. Ahrejee muhri
eſot taiſiti iſ granitakmineem, kas ruhpigi
apzirſti. Piramides tiwumā uſ rihta puſes
atrodahs klinkſchu kalns, kas til pat augſts,
kā piramide. Schai klinkſchu kalnā iſzirſts
leelš pulšs dſihwojamu kambaru, kas 5—16
pehdas plati, 10—18 pehdas gawi un 8
pehdas augſti. Scheem kambareem ir til
weenas durwis un naw logu. Uſ wini
ſeenahm atrodahs daſchi wezi rakſti un no-
bildejumi. Kahdā laiſā un no kahdas tau-
tas ſchihš buhwes iſdaritas, naw ſinams.
Schim brihſcham domā, ka tahs zehluſchahs
no tagadejo Maĵo-Indianeſchu ſentſcheem.
Minetai Indianeſchu ziltij ſilaſ azis, gai-
ſchi mati un gaiſchala ahda ne kā ziteem
Indianeſcheem. Wineem wehl tagad no
wezeem laiſkeem atlikuſe ſawa rakſtu waloda,
kā ari daſchas matematikas un astronomijas
ſinaſchanas.

No muhſu kugeneekēem un juhrmal- neekēem wiſwairak der eewehrot ſeemas mehneſchōs.

Jaw rudens klahht, drihš ſahſkees mahzibas
juhrſkolās, drihš ſahſs ſahht un ſniht, buhš
lahš zela laiſs, warehš dotees meſchā, lokus
zirſt, wadit uſ juhrmali — kā kugeneekēem,
kā kugubuhwetajeem buhš iſhtens ſteidsams

darba laiſs, tahds darba laiſs, kas lihdsina-
jahš ſemtopja ſeena laikam. Tadeht ka ſchis
laiſs til tuwu, tad tagad it ihpaſchi derehš
pahrrunat leetas, kas kugeneekēem un juhr-
malneekēem-kugneezibas lopejeem derehš ee-
wehrot.

Wiſpirms par teem, kas wehletōs apmeklet
juhrſkolas. Muhſu Latweeſchu juhrmalā ir
9 Latweeſchu juhrſkolas, — 2 Widſemeſ, 7
Kurſemeſ juhrmali. Tilai Minaschu juhrſkola
mehds buht pahrpildita, tahš zitas wehl jo
ſtipri war plaſchinatees un peenemt jaunus
ſkolenuſ, ihpaſchi Kurſemeſ juhrſkolas. Ta-
deht jauneki, kas juhtahš deejgan ſtipri un
weſeligi preeksch kugeneeka amata, droſchi
atradihš ſchē weetu. Buhtu wehlams, ka
gadū no gada arweenu wairotōs juhrſkolenu
ſkaiſts, jo tad wairoſeēſ ari Latweeſchu ſtubr-
manu un kugu kapteinu (wadonu) ſkaiſts.
Lihds ar kugeneeku ſkaiſtu audſihš patš kugu
ſkaiſts, jo matroſchi, ſtubrmani, kugu kapteini
buhš tee, kas mudinahš muhſu juhrmalneekuſ
un tuwejōs lauzineekuſ beedrotees, meſt nauđu
kopā preeksch kugu buhwes. Ja, war teikt,
ka jo wairak audſihš kugeneeku, ihpaſchi ſtubr-
manu un kapteinu ſkaiſts, lihds ar to ſchee
paſchi kapteini un ſtubrmani, gribedami palikt
par paſtahwigeem kugu wadoneem, — darihš
pehz ahrſemneeku peemehra. Wini katrs ſawus
paſiſtamus luhloſ peedabut pee kugu buhwes
ar naudas ſpehkeem, kā tas noteel Wahzijā
Norwegijā, Anglijā — ſtarp tureenes juhr-
malneekēem: pilſehtneekēem un lauzeneekēem.
Nu tas tilai tadeht zehlahš, ka tur toti daudſ
juhrſkolās pabeiguſchu ſtubrmanu un kapteinu,
kas labpraht gribetu weetas*) un tadeht, ja
negadahš kugis, wini luhlo ſabeedrot ſawus
paſiſtamus un ari ſweſchus uſ kugu eegah-
daſchamu. Tas patš buhš ari pee mums,
kad muhſu juhrſkolas buhš mums ſagatawo-
juſchahs prahwu kugeneeku ſkaiſtu. Nu teeſcham
war teikt, ka tas tilai buhš kugneezibai par
leelu labumu un ari paſcheem mahziteem
kugeneekēem nebuhš ſilitaki. — Kreetnš ku-
geneekš ne gruhitaki kā ahrſemēs atradihš pee
mums kaudiſ, kas buhš gatawi, dot nauđu
preeksch kuga buhwes un tahdam kugeneekam
ari uſtizehš wadit. Tas derehš ari kugeneeku
garigai pazelſchana — jo katrs gribehš zaur
kreetnibu eemantot ſawu paſiſtamu zeribu
un uſtiziſibu. To mehš waram aikal no ahr-
ſemehm mahzitees. Agraki wiſeem paſiſtama
un iſdaudſinata kugeneeku nekreetniba, neti-
kumiba, palaidniba zaur augſchmineteem ap-
ſtalkeem ahrſemēs ſtipri jo ſtipri maſinajuſeēſ
un laikam nebuhš leelaka par zitu kauſchu
ſchēkiru netikumibahm.

Bet ne tilai jauneem ſpehkeem (ari iſ
muhſu kalpu kahrtas) der dotees juhrſkolās.
Wehl ihpaſchi man ja-uſrahda uſ tahdeem
kugeneekēem, kas juhrſkolās bijuſchi, pirmos
ekſamenuſ nolikuſchi warbuht tilai tadeht, lai
atſwabinatōs no kara klauſibas, — tahlaki
negrib mahzitees un nodot tahbrauzeja ſtubr-
mana un kapteina ekſamenuſ. Man ir ſinami
kugneeki, kas, nolikuſchi kabotaſchahs ſtubrmana
ekſameni, pee tam ari paleek un tahlatu ne-eet,
daudſ reiſ aiſ weenaldbibas, gan ari aiſ
weegſprahtibas, zeredami ar ſchahdu ſkolas

*) Ka ahrſemēs ir wairak ſtubrmanu un kapteinu ne
kā kugu, kas redjams, ka wini pat nahſ pee mums kuga
wadonu weetas meket. Sinams, buhtu ahrſemēs til daudſ
meſchā, kā pee mums, wini ſaſtaboita laſes iſ jaweem paſiſ-
ſtameem redereju (kugu-beedribu) un buhwetu kugus, bet tagad
meſchā ahrſemēs padauſ dahrigs, wiſi ſoſi jawed no Kreetnijas
waj Amerikas.

mahzibas stahwolli panahlt labakas weetas. Bet to ari tilai war nosaukt par weegsprah-tibu. Jo tabtaku attihstisees pee mums lugneeziba un kugu buhwe, jo wairaf buh-wehs pee mums tabbrauzeju kugus un dosees tablakas zeloschanas, ta ka labotaschas stuhr-mana eksamens saudehs arweenu wairaf swara, un tilai tabbrauzeju stuhrmanu un kapteinu eksamens nolikushee panahls la-bakas weetas, eenestigaku stahwolli. Tadeht nekad newar deesgan runat un rakstut pah- to, ka katram, kas eet juhrskola un paleef par kugneeku, wajaga luhkot eeguht wifas sinaschanas, ko juhrskola mahza. Jo kug- neekam wairaf sinaschanas, jo winam wairaf felmeesees. Par juhrskolahm un juhrskoleneem runajuschi, newaram atstah nepeeminetus juhrmalneekus un kugneekus, kas nodarbojajs ar kugu buhwi. Wispahrigi jafaka, ka ku- gubuhwe tilai pehdejds gaddes pee mums sah- leelaka mehra attihstitees, tilai pehdejds gaddes it seemu usfahka buhwet kahdus 16—20 kugus muhsu juhrmali. Un til ko kugubuhwe fahfusi eet pee mums pa sawu pareiso un dabifko zetlu, te jaw rodahs ari laudis, kas, gan ne- sinadami, gan leetu nepahrdomadami, zaur sawahm runahm isplata malbigas domas. Ta faka, ka pee mums meschi esot par dands isjirfti, juhrmalneekem esot tabtu jawed, kugu buhwe ne-esot tagad til lehta ka agraki, ar kugeem tadeht tagad ari newarot ne ko dands pelnit. Teesa, ka kugus pee mums newar til lehti buhwet ka agraki, kad buhwofki auga lihds paschaj juhrmalai, kad tur, kur kokus zirta, wareja tolail tuhlin buhwet. Sinams, tad kugu buhwei wajadseja koti lehtai buht. Bet mehš jaw nesinam ari, zit leela toreis bij muhsu semneeku kugu pelna, warbuht wina fneedsahs tds gaddes 80—100%. Tahdi isdewigi atgadijumi, kahdi muhsu juhrmal- neekem to reis' bija, peefkaltami pee wis- leelakeem retumeem. Til zaur to ween ari issklaidrojams, ka muhsu kugneeki tds laids, gadus 30 atpatak, kad wehl neweenas sem- neeku juhrskolas nebija, tomehr wareja it labi pelnit un fakraht labas naudas summas. Tilai zaur to ween war issklaidrot, ka no nabaga semneeka muhsu juhrmalas zehluschees wibri, zaur kuru katra rolahm gahjuschi (gan pirkti, gan buhweti) wairaf ka desmit leeli kugi, (Andrejs Weide, Mikelfons Minaschds).

Bet lihds ar to mehš ari sinam, ka Angli, Bahzeeschi, Dani, Sweedri, Norwegi, kas ilgadus simtus kugus fuhsta muhsu juhrmalas pelnitees, ka scheem dands grubtati pee kugeem tilt, ne ka mums. Ahrsemneekem jawed kofi pa leelakai datai no tahleenes: gan no Kree- wijas, gan no Amerikas — simtas un tuh- stofchas werstes, — muhsu juhrmalneekem pehdejds gaddes bij jawed kofi 5—10 werstes un us preelshu warbuht buhs jawed 10—30 un wairaf werstu tablumä. Ahrsemneeki weenlahrscham strahdneekam malka lihds 2 r. 25 f. (Gwerpule, Anglija) un wairaf par deenu, — pee mums seemas laika juhrmali wisleelaka malka 50 waj 60 kap. par deenu. Ahrsemneekem matroschi, stuhrmani, kapteini pelna dands leelaku loni ne ka pee mums. Un ahrsemneeki tomehr nodarbojajs ar kug- neezibu un latru gadu Riga ween atnah- wairaf ne ka 1000 ahrsemneeku kugu. Si- nams, ka galijs buhwofku truhlums par dands fadahrsina wineem kugu buhwi, wineem nekas ne-atleelahs, ka buhwet dselss kugus. Lat- weeschu juhrmalneeki turpretim, kas dsihwo

til tuwu pee mescheem, kas ilgadus paschi wed us ahrsemehm dands kugu lahbinu ar koleem, fuhdsahs, ka wineem buhwofki par dahrgeem!

Ne, ihpaschi tagad, kur ahrsemneeki newar kugus buhwet, tagad ir laiks, kugus buhwet Kreewijai — Someem, Zgauneem, Latwee- scheem, (Baltijas juhrmali), Kreeweem, (Baltä, Melnä, Kaspijas juhras). Kreewija, kas tagad weeniga walfis wifa Ciropä, kura wehl, falihsfinajot ar zitahm walfstim Ciropä, koti bagata ar meschu, schi muhsu pascha tehwiya tagad nopeetni mudiuu sawus juhr- malneekus us kugneezibu, us kugubuhwi, gan zaur juhrskolahm, gan zaur raksteem, gan zaur beedribahm (Mastawas Juhrneezibas weizinaschanas Beedriba ar winas nodalahm wifas Kreewijas juhrmalas). Ta Somijas senats scho pawasaru nospreeda 6000 mahrtu, lai suhtitu us ahrsemehm diwi leetpratejus, kas lai ispehtitu kugneezibas beedribu saim- neezibu ahrsemes. Tahds pats mehrlis bij muhsu waldbai schogad, muhsu pasihstamo juhrneezibas weizinateju St. Waldemaru us ahrsemehm suhtot. Preelsh ta pascha mehrla waldbai eewedusi ihpaschu munitu us kugeem, kas top ahrsemes pirkti, — 5 r. no kugu lasta. Waldbai ar to gribeja atturet Kree- wijas juhrmalneekus no kugupirkshanas ahr- semes, lai muhsu kugneezibas kopeji pascha Kreewijä buhwetu kugus is muhsu paschu mescheem; lai wifa pelna no kugneezibas, no kugubuhwes paliktu muhsu juhrmalahm par labu.

Tadeht muhsu juhrmalneekem un kuge- neekem buhs ihpaschi eewehrot kugubuhwi. Par mescha truhlumu, pehz tam, ko augschä teizu, buhs grubti subdsitees. Meistaru jaw ari netruhls, jo muhsu juhrmali jaw ir us- buhweti gandrifs wif tagadejee wairaf ka 300 Latweeschu kobotajschu un tabbrauzeju kugi. Pee til dands kugu buhwes buhs deesgan laudis eemanijuschees kugubuhwe. Nauda buhs arweenu, ja til tee, kas kerahs pee kugubuhwes, pelna ustizibu un gribehs peenemt naudü. Es esmu dsirdejis daschus nabagatus juhrmalneekus subdsamees, ka tee, kas kugus buhwejet, beedrojotees gan pa 2 waj 3, pat 4 kopä ar leelahm naudas summahm, bet majakas naudas summas, ka 50 waj 100 rublus, pat 2 — 300 rub. no ziteem ne- peenemot, itin ka apstausdami, lai kugu pelna nenahltu ari ziteem par labu. Tahdai wel- tigai skandibai gan wajaga sust. Ahrsemes peedalahs pee weena kuga buhwes ne reti wairaf desmitu, pat simtu laudis, un ar tahdahm masahm summahm, ka 5 — 10 Bahzdahlderis (dahlderis wairaf ka 1 rbl. pehz tagadeja naudas kurja).

Tadeht muhsu juhrmalneekem war til teikt: beedrojotees, weenojeet sawus naudas spehtus, zehrteet buhwofkus, buhwejeet kugus, juhra ir besgaligi leels, ne-issmekams, wifseem pee-eetams pelnas awots.

„Austra“ ari nodomajusi, nepirkt wairs kugus ahrsemes, bet nodarbotees ar kugu buhwi. Ta weenä no pehdejahm domes fa- pulzehm nospreeda, ka „Balt. W.“ simoja. Jawehlahs, lai ari Austra nopeetni un leelaka mehra eefahltu buhwet kugus. Muhsu juhr- mala deesgan pascha, kugu buhwetaju un wajadfigo amatneeku netruhls, jo wairaf kugu buhwehs, jo wairaf amatneeku un meistaru radisees. A. Butuls.

Beedribu un laikrakstu darbiba — semkopibai par labu.

Kurfemä un Widsemä tagad sah- jilat un isrihtot lauksaimneezibas fa-eimas, kuras wehlaki top apstiprinatas ka ihpaschas sem- kopibas beedribas. Sabeedroteem spehseem semkopji us lauksaimneezibas lauka teescham dands wairaf ko panahls, ne ka atschkiriga dsihwe. Zaur semkopibas beedribahm pee lauksaimneekem pazelfees nopeetnaks semto- pibas prahts, kas teem lihds schim zaur pahraf dands un wifai wispahrigahm bee- droshchanahm un weesibahm pa datai tifa aisturets, waj pat laupits. Semkopibas beedribas ari pazels semkopju lahrtu leelaka zeenä un tai gabdahs stipraku fazensibu un droshaku zeribu us nahlamibu. Zaur schim beedribahm pee lauksaimneekem wairosees mihslestiba un labpatilshana us semkopibas darbu, kas ihpaschi pee jaunakajeem lauk- saimneekem stipri wajadfigs; zaur teem sch- nis beedribas mantoteem praktiskeem isme- ginajumeem un peedshwojumu ismainijumeem zelfees wairaf ustizibas un zeribas us jau- nahm apnemshchanahm un jaunu pahrlabo- jumu kreetneem panahltumeem, un radisees ari eepreezinashanas un pazetibas pret da- scheem grubteem, tatschu pahrejoscheem ahr- geem lauksaimneezibas un mahju buhschanas apstahkteem.

Tomehr ne til ween zaur fewischlahm bee- dribahm lauksaimneeki teel us preelshu, bet ari zaur semkopibas laikraksteem, ka slawe- nais J. v. Liebig's issklaidro, war us lauk- saimneezibas lauka wifu labu attihstibu wei- zinat. Buhtu koti wehlejams, ka semkopibas fapulzes un beedribas, ta Widsemä un Kur- semä, kahdu latwisku semkopibas laikrakstu, ko tee ka tahdu par to labako atsiht, us- nemtu par sawu wispahrigo, atklahto aif- stahwetaju, darbu weizinateju jeb organu. Zaur to tad schihs beedribas eespehtu jaju- stees un fasinattees ar zitahm tabtati stah- wofschahm Latweeschu lauksaimneezibas bee- bahm un ar tahm sawus ismehginajumus un peedshwojumus jo paschaka find ismainit. Semkopibas beedribas schahda wihse ari at- rastu wairaf aistahweschanas un pabalsti- shanas wisadas sawas apnemshanas un us- ahreeni. Wifs tas kopä atkal beedribas pa- zeltu zeribas pilna spehla un fazensiba, jo te tad netruhltu atklahtibas usmaniba un pamudinaschana. Un ar labeem augleem semkopibas laikraksts til tad war darbotees, kad tam no lauksaimneekem un wimu sa- beedribahm top fewischki praktiski ismehgina- jumi, peedshwojumi, un wisadu domu un padomu isteikumi peefuhtiti. Schahda wihse ari til ween war, ka Liebig's mahza, neween semkopibas beedribu wispahrigu, atklahtu zilashanu, bet ari partijas wadischanu us- nemt preelsh wifa laba un pateesa, un pret wifu leeku un sliltu. Zaur leelaku peeda- lischanos pee semkopibas laikraksteem, sinams ari wineem radisees wairaf spehla un iswe- schanas schim swariga lauksaimneezibas leetas weizinaschanä.

Schee laiki jaw wifai pagehr, ka lauksaim- neezibas darbi noteek ne til ween labaki, bet ka ari winas raschojumi pazefahs leelaka wehrtiba un war ahtrali nahlt pee pahrdos- shanas. Senakds laids bij ka zitureenes, ta ari schejeenes semkopji tee leelakee wibri semä, pilsehtas gaidit gaidija us wimu ra- schojumeem, ari laika wineem bij deesgan

preeksch to isstrahdaschanas; sawu zenu muhsu semkopji tad aisweenu isdabuja; bij labaki un wairaf pa-andfīs, wini isdewa druzin lehtaki; bija flitaka plauja, wini pahrdewa dahrgaki. Tagad ir ar to pawisam zitadi. Pa pahrlaboteem un pawairoteem zeetee, sabuhweteem dselszeetee un zaur paplaschinatu kugoschanu pasteidsahs labibas-tirgotaji no zitahm semehm us muhsu tirgu. Un ja nu muhsu semkopji ari nezihniisees wairaf sanemtees, fwešchajeem lihdsigi, waj wehl labaki, isstrahdatu labibu gahdadami — un ahtri ween, tad sinams wineem, t. i. muhsejeem, japanihst, jeb pawisam ja-isnihst isfemes-darba ahra; tad ahtrafee, zentigalee amerikanišahs, wahzišahs un australiškahs labibas, galas un wilnas eewedeji to peeredfehš, ka turpmaš jo wairaf Latweeschu semkopji, par wisadahm gruhtibahm fuhdsedamees, dofees us Gelsch-Kreewiju un zitahm tahlakahm weetahm, weeglaku dšihwi un labaku pahrtiku mekedami. — Amatneezibai un tirgoschanai ir eespehjamš sem masaf gruhtumeem ahtraki pazeltees, tahš tapehž ari sawuš darba-spehkus war labaki aismakfat; zaur to daudsi greešch, til ween aifaimneeku wainas, nepilnigai semkopibai muguru un eet pilsehtas strahdat, tur teem eespehž wairaf atmešt petnas.

Bet it ka semkopibas beedribu wadoni war gahdat par weena waj otra preekschmeta kreetnu apstrahdaschanu jeb apspreeschanu til tad ween, kad wini beedri us sapulzehm atnahš pareiši sagatawoti, ta ari laukfaimneezibas laikrastu redakzijas til tad war ar labu sekmi darbotees preeksch semkopibas leetas weizinaschanas, kad wineem rodahš schai sinā apsinigi rakstijai jeb semkopibas ismehginajumu un peedšihwojumu eesuhititaji. Tapehž ari loti der, kad tilk lab beedribas apmekletajeem ka ari awišchu rakstijajeem tuwaki apšihmē wifu to, kas teem wini darba laukā — semkopibai par labu — ja-eeenem, par peem.:

1) Praktisku ismehginajumu un peedšihwojumu krašchana un isplatišchana — us wiseem semkopibas laukeem.

2) Basinojumi por jaunakeem snatnigeem pehtišchanas isnahkumeem — ihpafchi us winiu praktisku isleetaschanu preeksch semkopibas noluhlodamees.

3) Jaunu eedomu un padomu eeweschana zaur falihdsinaschanahm un pahrgrošichanahm pehž schejeenesfemes, gaisa un kauschu ihpafchibahm.

4) Lopu andsinaschanas žilafchana — zaur barošchanu un raschojumu eenahžigu iswehrteschanu.

5) Lauku apstrahdaschanas pazelšchana — zaur lihmišku, mehanisku un kulturtechnisku lihdselku pahrspreeschanu un eewehleschanu jeb eeweschanu.

6) Semkopibas derigako rihku un mafchinu darbibas weizinaschana — zaur aparasteem un pahrspreedumeem, konkurences strahdaschanu un isklaidroschanu, pehž skaidrakahs pahrtiezinaschanahs.

7) Gewehroschana un pamudinashana us wisadeem wehra leekameem fahnuš-darbecem jeb fahnuš-ruhpnenezibu, kas semkopibai paschai leetderigi peesleenahs.

8) Laukfaimneezibas strahdneeku isglitibas pazelšchana un winiu lablakšchanahs žilafchana — zaur lehti pee-ejamahm flolabm, pahrlaboteem dšihwokleem, algas

un darba-laika peeklahjigu nodibinaschanu.

9) Wifu wisadu jaunaku laiku derigu lihdselku pahrunaschana un pahrbaušichana — ar noluhku us wajadsigeem darba-fpehkeem, winiu lonejumu un naturalliju sinā; us masgruntneeku ehku pahrlabofchanu un nederigajo isleetaschanu, us winiu inventara ušturedschanu, darba- un raschojumu-lopulopfchanu, fehklas un mehflu eedabufchana, mahju un lauku derigahm apdrošchinaschanahm, semes nodofschanu un nastu iswešchana.

10) Laukfaimneezibas raschojumu tirgotchanas pazelšchana — zaur maschinasdarba, labu zetu un derigu pahrdofchanas-kantoru jeb eestahdu dibinaschanu un weizinaschanu.

Wisā dabā atrod kusteschanos un zihniņus us labaku darbibu un pastahwibu. Waj tu, laukfaimneek, gribetu klusu stahwei? Waj tu, augšchajas rindinas islasijis, gribetu wifu to ka par daudš no tewis pagehretu usluhlot. Noslates til us zitu weetu un malu kulturās laukeem, us zitahm pilsehtahm un semehm, us nabagu buhdinu un bagatu pili, us mahflu, sinatnibu un amatneezibu! Kahdi panahkumi un augli tē redsami! Kur tas wišs tē waretu notikt beš ruhpesteem un zihnineem? Latweeschu semkopji gar Gaujas, Daugawas, Leelupes, Wentes un Abawas malahm, waj Juhs ari nesahlfet wairaf pazeltees lahjās, un stipraki darbotees un zihntees preeksch semkopibas weizinaschanas — zaur stipraku peedališchanos semkopibas beedribās, zaur jaunu zelšchana, zaur peedališchanos pee sawu domu, padomu un peedšihwojumu pahrspreeschanu awišs un zaur laukfaimneezibas rakstu un awišchu stipraku lasišchana un eewehroschana? Lai Juhsu zenteeni ari schai sinā aisweenu wairaf un wairaf ispidahš — panahkumu pilnūs darbūs!

Vertrama Kahlis.

Eihki notifumi is Rijas.

Naktspatwerfme. Pehdejā gada zetorknt naktspatwerfmi isleetoja:

	wihreešchi,	feeweešchi,	lopā.	
julijā	919	37	956	personas.
ugustā	1031	26	1057	"
septembri	1108	40	1148	"
	3058	103	3161	persona.

Zaurmehra us nakts nahza:

julijā	38	personas
augustā	34	"
septembri	38	"

zaurmehra schinis 3 mehneschūs 34 personas us nakts.

Genemt eenehma pawisam 158 rbl. 5 l. jeb 52 rbl. 68 kap. mehnest.

Jauna blehdiba. 17. oktobri pulksten 8 wakarā, Minz-eelā Nr. 2, K. Kundse sawu 13 gaduš wezo deenastneezji Annu B. ar 5 rbl. fuhitija us bodi. Kad winā nonahkuse trepiju galā, tad tai usbruzis smalli gehrbees lungs, tai aisseedams azis un mati un apkallu apmesdams schori, nonehmis 5 rbl. un patš tad aislaidees projam. Noka winam bijis leelš nasis. Polizijai isdewahš isdabut, ka Anna B. neweens nebij usbruzis, bet, ka pate isteiza, nandu paglabajuse lahda lasitē un wifu stahstu fadomajuse, lai netittu eefkatita par blehdneezji.

Paschnahwiba waj fleplawiba. Dv-deenas nakti Leelajā Aleksandra-eelā atrasts noschauts waj noschahwees wihreetis. Waj schē paschnahwiba waj fleplawiba notikuse, naw sinams. Naktsfargš naw nelaimes atgadjuma weetā klahbijis.

Swangeliuma-tizigeem deenastungeem Riga.

Wehledamahš, lai ewangeliskee deenasta laudis tittu sagatawoti preeksch sapratigas dalibas nemshanas pee nahloschem Lutera swehtleem, apalsch-fomiteja preeksch Lutera swehtleem apalschā parastijuschos usajinajuse, lai zaur amšehm deenastungeem eewehletu Wahju un Latweeschu swehtlu rakstus par Lutera dšihwi un darbu, kuri deenastlaudim par bahwanu deretu. Zaur schahdu usajinajumu apalschā parastijusches tura par eewehlesameem schahbus rakstus, kas augšchjam noluhkam deretu:

- Wahju walodā:
 Gud, Dr. Martin Luther. 12 kap.
 Richter, Festgabe zur 400-jährigen Luther-Feier. 15 kap.
 Frommel, Bilder aus Dr. Martin Luthers Leben. 30 kap.
 Fries, Martin Luther. 10 kap.
 Rogge, das Lutherbüchlein. 24 kap.
 Disselhof, Jubelbüchlein zu Dr. Martin Luthers 400-jährigem Geburtstage. 18 kap.
 Latweeschu walodā:
 Sakranowicz, Deewa kalps, Dr. Mahrtingsch Luters. 10 kap.
 Kaehbrandt, Mahrtingsch Luters. 10 kap.
 Auning, Mahrtinga Lutera trihs gramatas, to wiwisch Biosemneesem rakstijis, Latweeschu walodā pahrtulkotas. 5 kap.
 Riga, 15. oktobri 1883.
 Wirsmahžitajs Mag. Lütkenš.
 Pilsehtas skolu direktors Schweder.

Jaunakahs sinas.

Riga. Lutera jubilejas isstahde no schihš festdeenās sahlot buhs isstahdita Melngalwju namā.

— Treschdeenu, 26. oktobri wirsmahžitajs Gaehgens lungs turehš swehtu rumu, sihmejoschos us Lutera, Rijas Latw. Beedribā.

— Turpat ari swehtdeenu, 23. oktobri un zetortdeenu 27. oktobri buhs teatris: swehtdeenu israhdihs trihs jozigas dseedaschanas lugas un zetortdeenu „Pilteneelš Riga“ us ko Riga eebraukuschus lauzineekus daram usmanigus.

Deewa-kalposchana Rijas basnijās.

Swehdeem, 23. oktobri.

Deštaba basnijā:	Sprehliš pulksten	9 ¹ / ₂ m. Goll.
		12 mahž Bind.
Petera basnijā:	"	10 Mag. Lüttenš.
	"	6 mahž Boelchau.
Jahnu basnijā:	"	9 l. m. Gaehgens.
	"	2 l. m. Walter.
Gertrudes basnijā:	"	10 w. m. Hilde.
	"	2 l. m. Schilling.
Jesuh basnijā:	"	9 l. mah. Rüstel.
	"	2 w. m. Bergmann.
Mahrtingu basnijā:	"	10 l. m. Kähbrandt.

Tirgus sinas.

M a f f a p a r	pahru		pudu		poda		maga	
	rbl.	kap.	rbl.	kap.	rbl.	kap.	rbl.	kap.
Kweeschu	—	—	1	08	—	—	—	—
Kuoku	—	—	1	01	—	—	—	—
Meeschu	—	—	1	5	—	—	—	—
Risu	—	—	—	78	—	—	—	—
Linschklas	—	—	1	40	—	—	—	—
Kartupeku	1	05	—	—	—	—	—	—
Sweesta	—	—	—	7	—	—	—	—
Labu silku	—	—	—	—	—	—	—	25
Prahu silku	—	—	—	—	—	—	—	10
Kupjas sabls	—	—	—	70	—	—	—	—
Smalkas sabls	—	—	—	60	—	—	—	—
Stangu dšise	—	—	2	20	—	—	—	—
Reiju dšise	—	—	2	40	—	—	—	—
Lapu tabatu	—	—	—	—	—	—	—	—

Rihsž 20. okt. atnahkuschā 2164 lugi, aishahjuschi 2062 lugi.

Atbildošchis redaktors: Ernšt Plateš.

S I u d i n a j u m i.

Riġas Hipoteku beedriba.

Ħee beedribas preefahjuſchamees imobiliju-ihpaſchneelem top zaur ſcho atgahdinats, la puſgada intrefes

par to wineem aiſdoto kapitalu ir tai laika no 15. lihdſ 31. oktobram ja-cemalſa. Kad ſchis terminſch buhſ pagabjiſ, tad butſ pehſ beedr. ſtatutu 66 ſ pa mehneſt 1 proz. no ne- iſmalſatadſ ſumaſ notawefchanaſ-intrefes jamalſa, bet ja intrefes ilgaki nela 6 mehneſchadſ wehſ netituſ nomalſatadſ, tad pehſ ſtatutu 85. ſ taps preefahloſchadſ imobilijas uhtupeſ wairakſolitateem pahrdotadſ.

Direkzija.

Wadons drehbju ſagreeschanaſ mahſla.

Ihpafchi preeſch paſchmahjuſchanaſ iſſtrahdatſ no iſdeweja Karl Berriſ, drehbneeku meiſlara Jelgawa. Jauneem eefahjeem nepezeefchama arahmata un jaw eefrahduſchneem rar lelu amata atweeglinafchana. Grahmata ſatur iſſſaidrojumus mehu nemſchana. drehbju ſagreeschanaſ un drehbju iſſtrahdafchana, lelu krahjumu wifadu mſturu no bebrna lihdſ wifu reſnalai perſonai. Maſſa 3 rbl. Dobujamſ pee Weſthorn l. Jelgawa un Kulbiga, S. Alu- nana l. Jelgawa un Waufſa, Puſzjuſchu Gedert l. Riġa un pee iſdeweja K. Berriſ Jelgawa, Leelaja eela Nr. 14, un pret ſamalſadſ naudas 3 rbl. eefuhtifchar u ſem beidſot minetas adre- ſes, teel ſatram preefuhitſ pa paſtu.

Lai ſargahſ no apmahniſchanaſ!

Par iſſargafchanaſ zeen. Iungeem, kuri pehſt papiroſuſ ſem noſauluma:

„Ptitſchka“

(Putniſch).

if

W. G. Patkanowa fabrikas Peterburga,

la ir no labdeem Schidru fabrikanteem iſſaſti pahrdofchanaſ papiroſi ſem tabda pat no- ſauluma un pehſ ahriġa cepalojuma glufchi lihdſigi iſſtajeem papiroſeem „Ptitſchka“ if W. G. Patkanowa fabrikas Peterburga; tamdehſ la Schidru fabrikanti taifa palakaitſ- toſ papiroſuſ no praſta un nederiga materiala un tamdehſ toſ pahrdod doſchneem maſeem tir- gotajeem pa loti lehtam jenahm, bet zenu preeſch piſzeem pahrdofchanaſ-weetas nozoſija til pat dahrgu, labda ir iſſtajeem papiroſeem „Ptitſchka“ if W. G. Patkanowa fabrikas Peterburga.

Daudſ maſajo tirgotaju, iſſteadomt publikas neſinaſchanaſ, pahrdod palakaitſitoſ Schidru papiroſuſ par iſſtajeem papiroſeem „Ptitſchka“ if W. G. Patkanowa fabri- kas Peterburga.

Pirzeju lungi aiſ neſinaſchanaſ maſa par praſteem Schidru fabriku papiroſeem to paſchu zenu, par labdu pahrdod iſſtoſ papiroſuſ „Ptitſchka“ if W. G. Patkanowa fabrikas Peterburga.

Tamdehſ pehſlot papiroſuſ „Ptitſchka“ if W. G. Patkanowa fabrikas Peter- burga, lai nekluhtu apmahniſchanaſ, wajaga greeſt ihpaſchu mehribu uſ to, la latra pahrdot- awa buhtu redſamſ:

Papiroſi „Ptitſchka“ if W. G. Patkanowa fabrikas Peterburga, un uſ latra papiroſa wajaga buht uſſrutatam:

В. Паткановъ, С.-Петербургъ.

Lühr un beedriſ,

ſenat Lühr un Zimmerthal, Riġa, leela Smilſchu-eela Nr. 7,

tirgo jaw 17 gaduſ ar ſchujamahm maſchinahm, paſiſt ſmalki latru ſiſtemu un apſtelle taſh if wiſſla- wenakahm fabrikahm paſau- le. Mehſ preebawajam la iſſti teizamaſ preeſch ſkrodereem: Abenania, Wadenia, Uni- werſal A & B, wiſſ ar wiſ- ſaunaſeem pahrlabojumeem, la: patent-paſchſpoletaju, ritena iſſelſchanaſ un ſweramo-lahju. — Tad wehſ preeſch familiju-wajadſibaſ: Sin- gera, Wheelera un Wilſona, Sakſonia, Sakſonia Regia, Fi- delitaſ u. t. pr., tapat ari ar wiſſaunaſeem pahrlabojumeem, la: pa- tent-paſchſpoletaju pawedeena iſſehleju, pawedeena-nogreeſeju un paſchſaiſ- triſdamu ſchiberplati.

Wiſlehtakaſ zenaſ. Wilniġa apgalwoſchana. Zenu-rahditaſ ar bildhem beſ maſkaſ.

Skapjuſ,

komodes, toaletes, gultaſ (preeſch 1 un 2 guletajeem), behrnu-gultaſ, galduſ, ſofaſ, federu-krehſluſ, needru-krehſluſ un wiſa- daſ zitaſ mehbeleſ top lehti pahrdotadſ Abri- Riġa leelaja Kaleju-eela Nr. 46, mehbelu magafinſ.

Stakliſ preeſch 3 ſtegeem, ar kufchera-iſtabu un wahguſi, ir iſſehreſamaſ piſſehtaſ Sirgu- eela Nr. 11.

Taſ, taſ palihdſ iſſihret, dabu 10 rbl. algaa.

J. J. Schlicht,

tirgoſchanaſ dahſneekſ, pee pirma Weiſchu (Wihtolu) dambja Nr. 17, preebawia wiſlabalaſ ſortſ

anglu-ſoku u. ogu-ſruhmu, zenaſ nau dahrgaſ.

Kahpoſtu-lapaſ

ir dabujamaſ 1ma Weiſchu-eela Nr. 4.

Par ſinu. jahgi un wiſhki

Anglija lalti ſlawenajaſ Warda, Keniona un Karra fabrikadſ, tapat ari Wabjiſa no Brahkeem Honoberg. Schoaſ ſahguſ un wiſhluſ lai no wiſlabalaſ materiala, ſil labſ taſ ween ir eefpehſamaſ taift.

M. Th. Thieſſ'a

Anglu magafinſe

Riġa, Kalku. u. Waſſes-eelu ſtubri, otra pahrdotawa: Peterb. Abri- Riġa, Kalku- eela Nr. 26, blaſuſ Sarina eebrauſſchanaſ-weetaſ un Wintmana material-preeſchu pahrdotawai.

Par to, la ſchee jahgi un wiſhi ir loti ſmalki, top galwoſ.

Lai iſſargatadſ no palakaitſijumeem tad wajaga praſti, lai uſrahda liſu- miġi apſiprinatu fabrikas-ſihmi.

Pirmaſ ſortſ Anglu lahtaſ, ſruhwoſſi, klupeſ ir atal wiſſe leelumadſ ſanemtaſ un top pahrdotadſ, iſſdodot apgalwoſchanaſ-ſihmi u weenu gabu.

Kronuſ, buketes un loġu-preeſchleeka-

mos no imortelchm un ſahlehm pree- dahwa leela iſwehſe. Apſtelejumus preeſch buketechm no ſaloſchahm puſechm, weenſabreſchad un ſmaltaſ taiftaſ, puſechm un lawru-Iconeem, deſorazijahm u wiſahm wajadſibahm u. t. pr. peenem, ahtru un labu iſdarifchanaſ apſolat.

dahſneekſ Nikolaa Gröger, Kauf-eela, Wollowa nama, telefona Nr. 206, un Meera-eela Nr. 32, telefona Nr. 94.

Laba maiſeſ-weeta dahſneekſeem.

Kahda piſnigi eerihſota maſa andeleſ-dahſ- neeritba wiſlabalaſ weeta Riġa, ſura atrodadſ 4 augu-mahjaſ (treibuſchi) un leetſ ſortetu pu- lu-ſtahn-ſrahjumaſ, (labdi 7000 pobi) wiſna- loſi, anglu-dahſe labi ſem, ir lehti iſſihrejama un puſu u. t. pr. krahjumaſ pret maſu eemalſu pahrdodamaſ. Klahtataſ ſinaſ pee S. W. Zep- ſenig, Kauf-eela Nr. 15.

Literariſkaſ-prakt. birgeru-ſabeedribaa

malſkaſ-pahrdotawa

Sumorow-eela Nr. 60, pahrdod ſauſu no- matu-malku, maſkaſ daladſ lihdſ 10 lap. 4

Gara wilna

top pa 25 lap. mahz. pahrdota Jelgawaſ Abri- Riġa, leelaja Altonaa-eela Nr. 7.

Uhdens-dſirnawaſ

top uſ renti mekletaſ. Klahtataſ ſinaſ Il- gezeema, pee Riġaſ, Dinamindſ-eela Nr. 46 pee

Loewendel.

Ratti no 14. uſ 15. oktobri ſch. g. ir Smil- teneſ piſſ pagafſa Monrag ſaimneefam Ma- riſho Watwei no ſalla ſchahbi ſirgi iſſagati: weenaſ tumſchi dſelteneſ ſirgaſ no wideja auguma ar kupaſahm, uſ kreifo puſi ſtahwedamaſahm gai- ſchahm krehpehm un galkuſ, kupaſ aſti, ar laulu peeri, wiſaſ 4 lahjaſ pahri par poitrehm ballaſ, 6 gaduſ wehſ, 80 rubl. wehrtiba, un weenaſ duhlandſ ſirgaſ, mehrenaſ auguma, ar ſchwalahm, uſ ahahm puſechm ſtahwedamaſahm ſtemahm krehpehm un firmu aſti, — ar laulu peeri un ballahm loſetahm azim, wehrtiba 80 rbl. — Tai paſchu nalti ſaiwaſ mahjaſ no- ſagati weeni tumſchi pehrweti dſelſa aſu wahgi ar lehni, wahgu preeſchadſ no abra puſeſ, blekiſ preeſiſt, ari 2 ahdu ſafaa ar ahdaſ lenzehm. — Kaſ Smilteneeſ pagafſa waldei ſagli uſrahdiſe, la ſagti ſirgi rolaſ nabl, dabuſe

30 rbl. pat.-algaa.

Pagafſa megalaiſ: Riġa. Skrihw.: Johannſon. 2

No poliſijaaſ atwehſeſ.

Kad taſ ſchē dſihwojiſ pee Limbaſchu piſſehtaſ beederigſ

Reinhold Weide

ir miriſ un wiſna mantiba uhtupeſ pahrdota, tad top zaur ſcho wiſt wiſna parahduſ deſeji un mehmeji uſaizinati, 6 mehneſchu laika a dato, taſ ir lihdſ 9. aprilim 1884, pee apalſchaſ raliſitaſ pagafſa teefaa ar ſawabm praſſiſchanaſhm preeſteetſe, pehſ notzejuſchaſ termina neweenaſ wairaſ klauſiſ netiſ, bet ar parahduſ ſchepjeem likumigi iſdaribe.

Willeſ walſiſ teefaa, 10. oktobri 1883. Preeſchſchdetajaſ: P. Andermann.

Johaniſ Reekſtiſch,

brahliſ no taſa Riġaſ neſen nomirufchadſ, Ken- zenaſ-muiſchaſ dſimufchadſ Maſcheſ Reekſtiſ, teel zaur ſcho uſaizinataſ, lai ſchibaſ lapaa el- ſpeditijaſ paſa preeſteetſe, dehl mantibu ſanem- ſchanaſ no ſawaaſ maſkaſ.

Jannaſ meiteneſ,

kuraaſ grihetu dahmu-ſkrodereſchanaſ pamatiġi ee- mahjiteeſ, war preeſteetſeſ Ceſſa-Riġa, leelaja Riſz-eela Nr. 1, pa 3 tr.

Jannaſ meiteneſ,

kuraaſ grihetu dahmu-drehbju ſchuhſchanaſ eemah- jiteeſ, war preeſteetſeſ Maſſal-eela Nr. 12, zaur ſehſtu, pa 1 tr. pee Benefeldt kumbſeſ. 1

Walmeera.

Walmeeraſ piſſehtaſ walde zaur ſcho iſſlu- dina, la ſchagada

Sihmana Judaaſa tirguſ

nemiſ 28. oktobri, bet eſablſeeſ 31. oktobri ſch. g. un no ſchadſ deenaſ ſahlot paſtaſwechſ lihdſ 2. nowembrim ſch. g.

Walmeeraſ piſſehtaſ walde, 27. ſept. 1883. Nr. 551.

Mehrneeku darbuſ

la jannaſ mehrijumaſ, reġuleſchanaſ un nowehreſchanaſ no wiſwiſadeem ſeme- gabaleem, ari ſewiſchu ſemeo-rullu ſih- meſchanaſ uſnemahſ un kreetni iſdara

Alf. Sig. Klein,

privil. mehrneekuſ un toſſatorſ.

Jauneeki ar labahm ſkolaſ ſniſbahm, kuri mehrenekuſ darbuſ, ſaweenotaa ar buh- telniſu, grihetu pamatiġi eemahjiteeſ, war pree- teetſeſ Riġa, Abgelokalna leelaja Leh- ger-eela Nr. 15.

Pehſ behrnu patweſſimu waldeſ ſinojuma, tape ne- ilga laika iſſoſeta

XLVI. lotterija,

Peterburgaaſ behrnu patweſſimehm par labu, kuraaſ 5000 behrni top apghadati.

Pawifaſ 600 winneſtu,

ſiarp ſureem ir ſchahdi winneſti: 1 Winneſti 225 mahzimu ſubraba, 84. promeſ, galda un lehtaſ ſerwiſe, wehrtiba — 8000 rbl., 4 winneſti pa 1000 rbl. — 4000 rbl., 2 winneſti pa 500 rbl. — 1000 rbl. Pehdeje 593 winneſti, ſaſta- bowoſchi if ſubraba un Wiſaughſali dahwatahm wehrtilehtaſ par — 14000 rbl.

Loſchu ſtaito ir uſ 50,000 notiktoſ. Loſe maſka 1 rbl.

Schadſ lotterikaſ loſeſ ir dabujamaſ Riġa, Wiſſeneſ gubernaſ awiſchu redakzija.

Lauzineki war ar ſaweeem paſtellejumeem gree- ſteeſ pee redaktora doſtrabta Klingenberg lunga, un wineem beſ loſchu naudaſ, dehl preeſubti- ſchanaſ maſkaſ reſchanaſ, iſſoſeſchanaſ termina paſnojuma un liſteſ preeſubtiſchanaſ, ja- eſuhta: par 1—5 loſechm 1 rbl. — lap.

6—10 " 1 " 50 "

11—15 " 2 " 50 "

16—20 " 2 " 50 "

21—25 " 3 " — "

Kapeikaſ war ari eſuhtit paſ- marſaaſ.

Iſſoſeſchanaſ deena tapſ, pehſ dabutaſ ſinaſ if Peterburgaaſ, laiſtraktiſ iſſludinata. Winneſti taſiſ uſ apſkaldetu bil- jetu uſrahditajeem iſdoti.

Ceweheſchanaſ.

Zeem. publiſai paſinoju, la eſmu uſnehmiſ Zukrbelera eebrauſſchanaſ-weetu Riġa, apſolſdantſ lobu un laipnu apdeeneſchanaſ, ſiſtuſ un ſauſuſ ſiſtuſ, la ari zitaſ labaaſ preelelamaſ weetaſ.

Sihmejoſ ar augſtzeenibu

J. Dombrowſky.

Daru ſinamu, la eſmu wilnaſ kahreſcha- naſ fabrika atwehriſ Wezunifchaſ (Keugut) un apſolu wiſeem labato iſ- ſrahdaſchanaſ par lehtalo maſku.

W. Augſtmann.

Ro jenjuraſ atwehſeſ. Riġa, 22. oktobri 1883.

Drulataſ un dabujamaſ pee bilſchu- un grahmata-drulataja un kurtu-lehjeja Erntſt Plateſ. Riġaſ pee Behtera baſniġaaſ.